Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Jana Vostrčila *Přímo volený prezident jako plebiscitární prvek v českém politickém systému – teoretická perspektiva*.

Předně je potřeba poznamenat, že název práce je zavádějící. Vyvolává totiž dojem, že autor bude analyzovat roli přímo voleného prezidenta v českém politickém systému a že destruktivní účinek, který představuje přímá volba prezidenta pro jinak parlamentní republiku, bude interpretován jako zavádění plebiscitního prvku. Nic takového se však v práci nenachází. Místo toho autor - zřejmě uchvácen velmi zajímavými diskusemi o povaze plebiscitní demokracie – klade důraz na dovětek v názvu práce „teoretická perspektiva“ a představuje jistý katalog klíčových přístupů k teoriím plebiscitní demokracie. Je potřeba poznamenat, že s autorem jsem tuto změnu zaměření práce prodiskutoval a autorovi doporučil. Co však autor, bohužel, opomněl, byla změna názvu práce, kterou mohl sám v informačním systému vykonat. Je to škoda, protože tuto disproporci mezi názvem a tématem práce musím při jejím hodnocení vzít v potaz.

Přejděme však k práci samotné. Po formální stránce práce trpí jistou nedokončeností, množstvím překlepů, občasnými anakoluty atd. Příznačné je, že překlep je i v samotném – již tak dosti nešťastném – názvu práce. Zároveň je však nutné poznamenat, že autor řádně cituje a uvádí bibliografické odkazy.

Jak již naznačil úvod posudku, samotným tématem práce je katalog minulých a současných teorií plebiscitní demokracie. Jedná se o téma zajímavé a vzhledem k posilování personálního prvku v politice na úkor klasického stranictví, který můžeme konstatovat takřka globálně, o téma mimořádně aktuální. (Zde si nad rámec posudku nemůžu než povzdychnout nad tím, kolik energie se v současné politické vědě vydává na studium tzv. populismu, i když se lze domnívat, že ten je jenom zastávkou na cestě k plebiscitářské transformaci demokracie.)

Autor se ve svém katalogu zaměřuje na předválečné teorie plebiscitní demokracie (Weber, Schmitt) a poté se věnuje současným diskusím v podobě pokusů Pakulskiho a Körösényho oživit na analytické rovině Weberův koncept vůdcovské demokracie, Posnerovou a Vermeuleho kritikou madisonovského republikanismu a Greenovým pokusem vypracovat jakousi teorii kritického plebiscitarismu. V samotném závěru práce se autor prostřednictvím Sawarda a Shirin Rai zamýšlí nad rolí performance a jejího kritického a demokratického potenciálu.

Domnívám se, že autor dokázal přesvědčivě představit hlavní příspěvky k současné a minulé debatě o plebiscitní demokracii. K jeho výkladu však mám dvě výtky. První se týká nepřítomnosti Schumpetera, který může být čten jako pokus spojit plebiscitářský prvek vůdcovství s demokratickým proceduralismem. (Schumpeterovo jméno se objeví pouze při výkladu Pakulskiho Körösényho.) Domnívám se totiž, že jedná se o zajímavou a v rámci plebiscitní demokracie svébytnou pozici, kterou by autor neměl přehlížet. Za druhé, domnívám se, že autor nedoceňuje protikladnost charismatického a byrokratického principu u Webera. To se projevuje ztotožněním vůdců masových stran s notábly (str. 9), což je ovšem zkrat. Notáblové totiž patří do světa honoračních stran, nebo klasického parlamentarismu (Manin), ale v masové politice, jak ji chápal Weber, už nemají místo.

I přes všechny uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě. Bohužel i s přihlédnutím k disproporci mezi názvem práce a jejím obsahem, navrhuji práci hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Praze 9. června 2019

Mgr. Jan Bíba, Ph.D.